วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (2558)
DOI: 10.14456/papo.2015.5

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

The Relationships between Social and Economic Factors and Public Saving Behavior in Ban Serd Sub-district, Panusnikom District, Chon Buri Province

มยุรี สุวรรนาวุธ[1] และอุษณากร ทาวะรมย์[2]
Mayuri Suwannawut[1] and Ausanakorn Tavarom[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขต ตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัด

[1] นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. อีเมลล์: mayuri.s@outlook.co.th
Graduate student in Master of Public Administration, Graduate School of Public Administration, Burapha University, Thailand.

[2] ดร., อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. อีเมลล์: ausa.tavarom@gmail.com
D.P.A., Lecturer of Graduate School of Public Administration, Burapha University, Thailand. E-mail: ausa.tavarom@gmail.com

ชลบุรี และ (2) ศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ 18-60 ปี จำนวน 365 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการทดสอบไคว์สแควร์ (Chi-square test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีปริมาณการออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนการออมรูปแบบสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นการซื้ออัญมณี การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์ การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบส่วนใหญ่เป็นการเล่นแชร์ และประชาชนมีวัตถุประสงค์หลักของการออมคือ เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน มากที่สุด

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน ได้แก่ ความไม่แน่นอนของรายได้ ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง นโยบายของรัฐ ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออมของประชาชน/ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม/ ความสัมพันธ์

ABSTRACT

The purposes of this study were to examine public saving behavior and to investigate social and economic factors correlating to their saving behavior. The subjects participating in this study were 365 residents, aged 18-60, living in Ban Serd Sub-district, Panusnikom District, Chon Buri Province. They were recruited by a simple random sampling technique. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical tests included frequency, and percentage. To test the hypotheses, Chi-Square was operated. The results of the study were as follows:

1. It was shown that the majority of the subjects saved less than 1,000 baht on a monthly basis. They also saved in a form of purchasing jewelry or other ornaments. Depositing their money with commercial banks was another form of their saving. In addition, saving money in a form of money-sharing was commonly practiced among the subjects. The main reason for saving was for future use, especially for urgent and immediate needs.

2. Based on the test of hypotheses, it was shown that the variables in relation to the uncertainty of income, political risk, government policies, and instability of internal

economy were statistically correlated with the subjects' saving behavior at a significant level of 0.05.

KEYWORDS: Public Saving Behavior/ Economic and Social Factors/ Correlation

บทนำ

การออม (Saving) เป็นการสละเงินในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ในปัจจุบันเพื่อเก็บไว้ใช้ในอนาคต (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548, หน้า 47) หรือเป็นการนำรายได้ที่เหลือจากการหักรายจ่ายจากการบริโภคในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดมัธยัสถ์และคุ้มค่า นำมาเก็บสะสมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อลดความเสี่ยงในการดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งเคนส์ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการถือเงินเป็น 3 ประเภท คือ *(1) ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transaction Demand for Money)* เนื่องจากในชีวิตประจำวันของทั้งครัวเรือนและธุรกิจนั้น รายรับและรายจ่ายมิได้มีความสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ ทำให้มีความจำเป็นต้องถือเงินจำนวนหนึ่งไว้เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หากรายได้เพิ่มขึ้นความต้องการถือเงินเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ก็ยิ่งสูงขึ้น *(2) ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money)* เนื่องจากความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความต้องการถือเงินจึงมีไว้เพื่อใช้จ่ายในสิ่งที่เกิดขึ้นโดยกะทันหัน เช่น เจ็บป่วย หรือ อุบัติเหตุ ดังนั้น

ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ยามฉุกเฉินจะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับรายได้เช่นเดียวกันกับความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย และ *(3) ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand for Money)* บุคคลย่อมถือเงินเพื่อเก็งกำไรมากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ และหากอัตราดอกเบี้ยสูง คนจะถือเงินเพื่อเก็งกำไรน้อย (จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด, 2555, หน้า 13)

นอกจากนี้ การออมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจรากฐานและเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดการลงทุนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นการช่วยสนับสนุนการลงทุนของประเทศและการจ้างงาน และสร้างเสริมความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและลดผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการออมในระดับสูงจะทำให้การลงทุนในระดับประเทศไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจากต่างประเทศ (ประโยชน์การออม, 2557) ดังภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการออมภาคครัวเรือนที่มีแนวโน้มการออมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2551 ถึง 2555 ยกเว้นปี 2556 ที่ครัวเรือนมีการออมลดลงจากปีก่อน

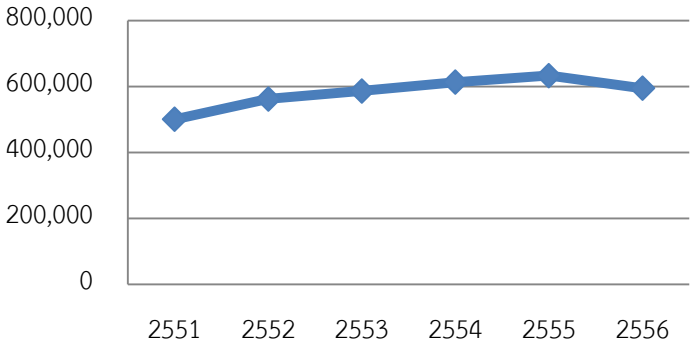

ภาพที่ 1 การออมภาคครัวเรือน ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2551-2556
ที่มา: ข้อมูลจากส่วนนโยบายการออมและการลงทุนในภาพรวม, สำนักนโยบายการออมและการลงทุน (2558ก)

ในขณะเดียวกัน หนี้สินครัวเรือนตั้งแต่ปี 2547 ถึง 2556 ก็ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ดังภาพที่ 2) ดังนั้นหากครัวเรือนมีความระมัดระวังในการจับจ่ายใช้สอย หลีกเลี่ยงการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย และเพิ่มระดับการออมด้วยก็จะช่วยให้สภาพปัญหาหนี้สินครัวเรือนถูกแก้ไข จึงกล่าวได้ว่า การออมเงินมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการรักษาเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะการออมส่วนบุคคลที่ส่งผลถึงความมั่นคงของครัวเรือน และการออมภาคครัวเรือนก็ส่งผลต่อเงินออมและเงินลงทุนและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจระดับมหภาคด้วย

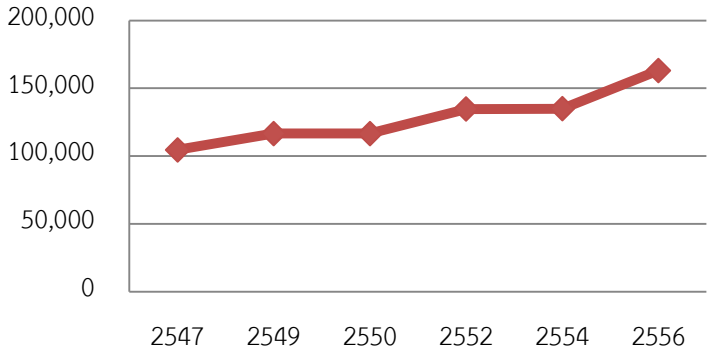

ภาพที่ 2 หนี้สินครัวเรือน ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547-2556
ที่มา: ส่วนนโยบายการออมและการลงทุนในภาพรวม, สำนักนโยบายการออมและการลงทุน (2558ข)

จากความหมายของพฤติกรรมคือ เป็นการกระทำหรือการปฏิบัติที่มีจุดมุ่งหมายหรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ผ่านการใคร่ครวญแล้วซึ่งสามารถวัดและตรวจสอบได้ (รุ่งนภา ศรีธัญญะโชติ, 2550, หน้า 8; ณัฐพร ศิริกุล, 2554, หน้า 6; จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด, 2555, หน้า 26) ดังนั้น พฤติกรรมการออมจึงสามารถวัดได้จาก *(1) ปริมาณการออม* หมายถึง จำนวนเงินโดยประมาณที่ได้จากการนำรายได้ที่เหลือจากการหักรายจ่ายจากการบริโภคในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด มัธยัสถ์และคุ้มค่า นำมาเก็บสะสมไว้ในรูปแบบต่างๆ (รุ่งนภา ศรีธัญญะโชติ, 2550, หน้า 10; จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด, 2555, หน้า 8) *(2) รูปแบบการออม* หมายถึง ลักษณะในการออมเงินในรูปทรัพย์สินต่าง ๆ ได้แก่ การออมในรูปสินทรัพย์ถาวร การออมในรูป

ของทรัพย์สินทางการเงินในระบบ และการออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (รัชนีบูลย์ ลิ้มปัญญาเลิศ, 2553, หน้า 13; ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์, 2552, หน้า 14) และ *(3) วัตถุประสงค์ของการออม* หมายถึง ความมุ่งหมายที่ผู้ออมตั้งใจที่จะออมเงินไว้เพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคต (รุ่งนภา ศรีธัญญะโชติ, 2550, หน้า 10; ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์, 2552, หน้า 14; รัชนีบูลย์ ลิ้มปัญญาเลิศ, 2553, หน้า 13)

ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของบุคคลนั้นจะมีปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่ง โดยตัวอย่างปัจจัยในทางสังคมและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เชื่อว่ามีอิทธิพลต่อการออม อาทิเช่น จำนวนผู้มีเงินได้ในครัวเรือน เป้าหมายการออม รสนิยมในการบริโภค อายุ การศึกษา อาชีพ ขนาดของครอบครัว กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน สภาพภูมิศาสตร์และเขตที่อยู่อาศัย ความพร้อมของสถาบันการเงิน การโฆษณาและสิ่งจูงใจ (จาคินี เรืองธรรมศักดิ์, 2551, หน้า 18) แหล่งที่มาของรายได้แน่นอน แหล่งที่มาจากรายได้ไม่แน่นอน และปริมาณทรัพย์สินทางการเงินสุทธิของครัวเรือน (จารณี บุญยะพงศ์ไชย, 2545, หน้า 9)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม โดยผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ ตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ศึกษา เนื่องจากเป็นพื้นที่ใกล้เคียงกับนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครที่มีการขยายตัวของประชากรอย่างรวดเร็ว และประชาชนที่อาศัยอยู่มีสภาพเศรษฐกิจดี ผู้วิจัยจึงเล็งเห็น

ว่าหากศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการออมให้แก่ประชาชนในพื้นที่แห่งนี้และพื้นที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขต ตำบลบ้านเชิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนที่อาศัยในเขต บ้านเชิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมของประชาชนตำบลบ้านเชิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้แก่

1.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

1.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

1.3 นโยบายของรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

1.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม (การออมในรูปสินทรัพย์ถาวร การออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินในระบบ และการออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ) ของประชาชนตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้แก่

2.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม

2.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม

2.3 นโยบายของรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม

2.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออม

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออมของประชาชนตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ได้แก่

3.1 ความไม่แน่นอนของรายได้มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออม

3.2 ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออม

3.3 นโยบายของรัฐบาลมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออม

3.4 ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออมเงิน คือ ทฤษฎีความต้องการถือเงิน (Demand for Money) ของเคนส์ ที่มีแนวคิดทั้งเงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและเงินเป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่งด้วย โดยมีระดับรายได้และอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกถือเงินหรือการถือหลักทรัพย์ (เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ความต้องการถือเงิน, 2548, หน้า 1) กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงความต้องการถือเงินของประชาชนก็จะน้อยเพราะประชาชนจะเลือกถือหลักทรัพย์มากกว่า ในทางตรงข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำลงความต้องการถือเงินของประชาชนจะมากขึ้นเพราะประชาชนจะเลือกถือหลักทรัพย์น้อยลง

และจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีตัวแปรด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนหลายตัวแปร ซึ่งในบทความนี้เลือกมานำเสนอ 4 ตัวแปร ได้แก่ *ความไม่แน่นอนของรายได้* (จารณี บุญยะพงศ์ไชย, 2545, หน้า 9; กชวรรณ ทาเวียง, 2548; วรชัย สิงหฤกษ์, 2549; ธันยชนก ปะวะละ, 2551; ชลธิชา อัศวนิรันดร, 2552; สุปัญนี ปลั่งกมล, 2552; ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย, 2552; เดือนรุ่ง ช่วยเรือง, 2555) *ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์*

ทางการเมือง (ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย, 2552) *นโยบายของรัฐบาล* (ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย, 2552; ปวีณา คำพุกกะและรัชนี แสงศิริ, 2554; เดือนรุ่ง ช่วยเรือง, 2555) และ *ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ* (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2547; วิมลรัตน์ ศรีรัตนกูล, 2550; ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย, 2552) จึงได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษา ดังนี้

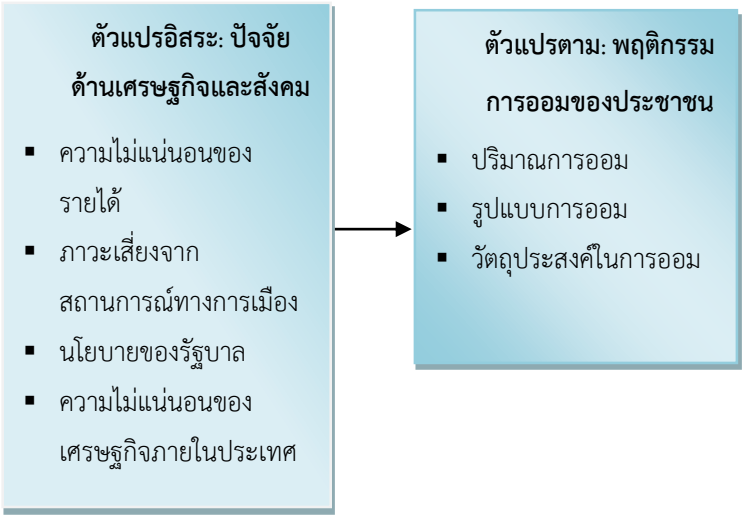

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และมีอายุ 18-60 ปี ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 4,233 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเซิด, 2557) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 365 คน และคัดเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย นางสาวตะวัน ทองทองหลาง (รองปลัด อบต.บ้านเซิด รักษาราชการแทนปลัด อบต.บ้านเซิด) นางรชยา โพธิสิน (นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ) และ ดร.เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ (อาจารย์ประจำวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา) และได้ผ่านทดลองใช้ (Try out) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเข้าใจกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) พฤติกรรมการออมของประชาชน (3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม และ (4) ข้อเสนอแนะ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการออมโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน โดยใช้สถิติทดสอบไคว์สแควร์

(Chi-Square Test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2558 ถึงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2558 รวมระยะเวลา 20 วัน

สำหรับรายละเอียดของตัวแปรเพื่อใช้ในการวิเคราะห์มีดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวแปรและมาตรวัด (Scale)

ตัวแปร	ความหมาย	รหัส	Scale
ความไม่แน่นอนของรายได้	ปริมาณรายได้ต่อเดือนที่ไม่เท่ากันในทุกเดือน	1 = มีผลต่อการออม 0 = ไม่มีผล	Nominal
ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง	เหตุการณ์ทางการเมืองที่ผลต่อปริมาณรายได้	1 = มีผลต่อการออม 0 = ไม่มีผล	Nominal
นโยบายของรัฐบาล	นโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการออมในพื้นที่	1 = มีผลต่อการออม 0 = ไม่มีผล	Nominal
ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ	ภาวะราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคในชีวิตประจำวัน	1 = มีผลต่อการออม 0 = ไม่มีผล	Nominal
ปริมาณการออม	จำนวนเงินโดยประมาณที่ได้จากการนำรายได้ที่เหลือจากการหักรายจ่ายจากการบริโภคในชีวิตประจำวัน	1 = < 1,000 บาท 2 = 1,001–3,000 บาท	Ordinal

ตัวแปร	ความหมาย	รหัส	Scale
	อย่างประหยัด มัธยัสถ์ และคุ้มค่า นำมาเก็บสะสมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ	3 = 3,001–5,000 บาท 4 = > 5,000 บาท	Ordinal
รูปแบบการออม	ลักษณะในการออมเงินในรูปทรัพย์สินต่าง ๆ ได้แก่ ■ สินทรัพย์ถาวร ■ ทรัพย์สินทางการเงินในระบบ ■ ทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	1 = มี 0 = ไม่มี	Nominal
วัตถุประสงค์ในการออม	ความมุ่งหมายที่ผู้ออมตั้งใจที่จะออมเงินไว้เพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในอนาคต	1 = ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน 2 = การศึกษาของตนเองและบุตรหลาน 3 = ซื้อทรัพย์สิน 4 = ใช้ยามชราเกษียณอายุ 5 = หลักประ-กันในอนาคต 6 = ผลประ-โยชน์ (ดอก-เบี้ย เงินปันผล)	Nominal

ตัวแปร	ความหมาย	รหัส	Scale
		7 = จัดตั้งหรือขยายธุรกิจ 8 = มรดกให้ลูกหลาน 9 = กิจกรรมอื่น ๆ	

ผลการวิจัย

พฤติกรรมการออมของประชาชน

1. ปริมาณการออม กลุ่มตัวอย่างมีการออมต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 37.0) รองลงมาคือ 1,001–3,000 บาท (ร้อยละ 26.0) และ มากกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 24.1) ตามลำดับ (ดังภาพที่ 4)

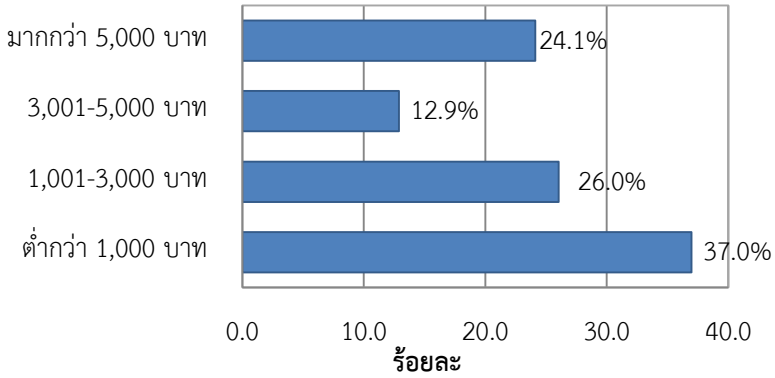

ภาพที่ 4 ร้อยละของปริมาณการออมต่อเดือน

2. รูปแบบการออม เมื่อจำแนกรูปแบบการออมออกเป็น 3 รูปแบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (ร้อยละ 43.0) รองลงมาคือการออมในรูปสินทรัพย์ (ร้อยละ 37.0) และการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ (ร้อยละ 20.0) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาวิธีการออมในแต่ละรูปแบบ พบว่า ***การออมในรูปสินทรัพย์*** ส่วนใหญ่ออมโดยซื้ออัญมณีหรือเครื่องประดับมีค่า (ร้อยละ 48.1) รองลงมาคือ ซื้อเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องจักรในการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 26.5) และ ซื้อบ้าน/อาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง (ร้อยละ 14.2) ตามลำดับ (ดังภาพที่ 5)

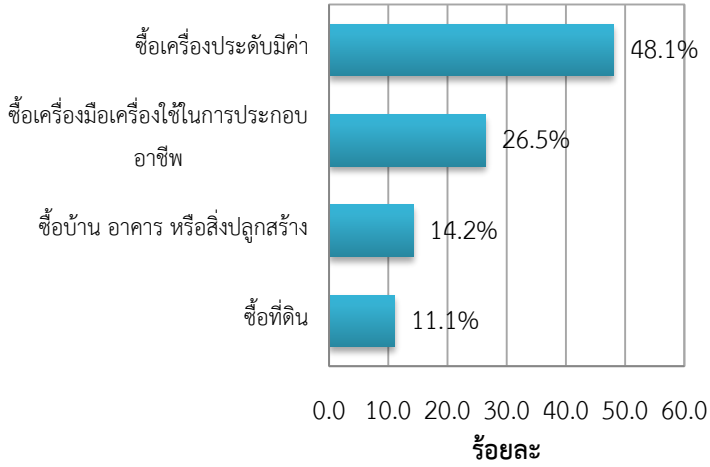

ภาพที่ 5 ร้อยละของพฤติกรรมการออมในรูปสินทรัพย์

การออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดทำการเล่นแชร์ (ร้อยละ 85.4) และมีส่วนน้อยที่ให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินนอกระบบโดยคิดดอกเบี้ยสูงและไม่มีการทำสัญญา (ร้อยละ 14.6) (ดังภาพที่ 6)

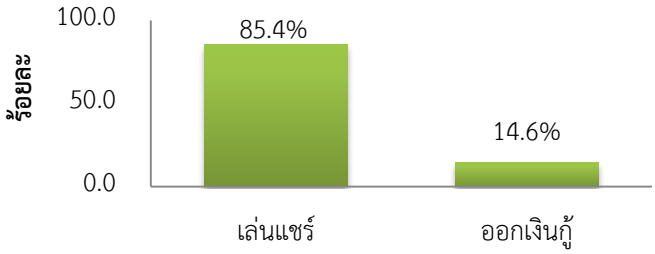

ภาพที่ 6 ร้อยละของพฤติกรรมการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ

การออมในรูปของทรัพย์สินทางการเงินในระบบ พบว่าส่วนใหญ่มีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์ (ร้อยละ 28.9) รองลงมาคือ เก็บเงินสดไว้ในมือ (ร้อยละ 22.8) และเป็นสมาชิกประกันสังคม (ร้อยละ 12.1) ตามลำดับ ส่วนรูปแบบการออมที่ใช้น้อยที่สุดคือ จ่ายเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของที่ทำงาน (ร้อยละ 5.0) (ดังภาพที่ 7)

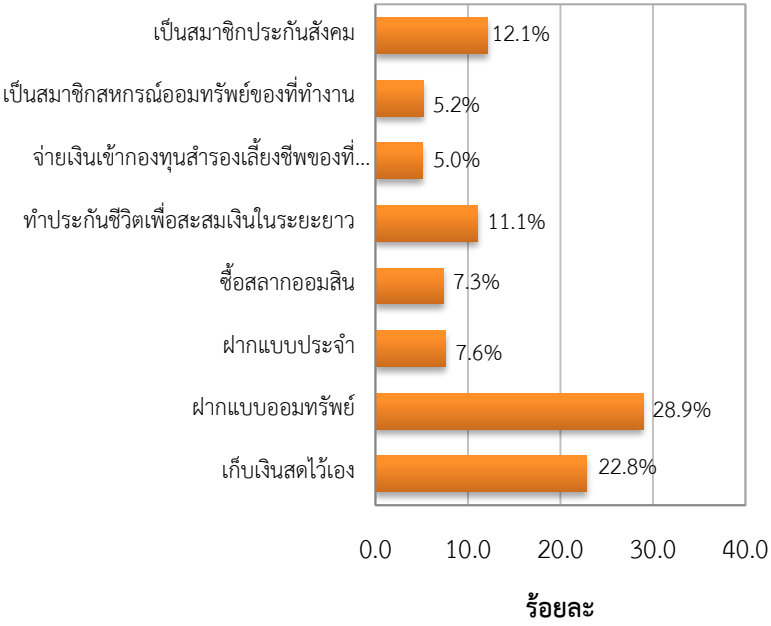

ภาพที่ 7 ร้อยละของพฤติกรรมการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ

3. วัตถุประสงค์ในการออม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์ในการออมมากกว่า 1 ข้อ โดยวัตถุประสงค์การออมที่พบมากที่สุดคือ ออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด (ร้อยละ 33.4) เช่น อุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย รองลงมาคือ เพื่อเก็บไว้ใช้ยามชราหรือเกษียณอายุ (ร้อยละ 16.2) และเพื่อซื้อทรัพย์สิน (ร้อยละ 14.8) ตามลำดับ (ดังภาพที่ 8)

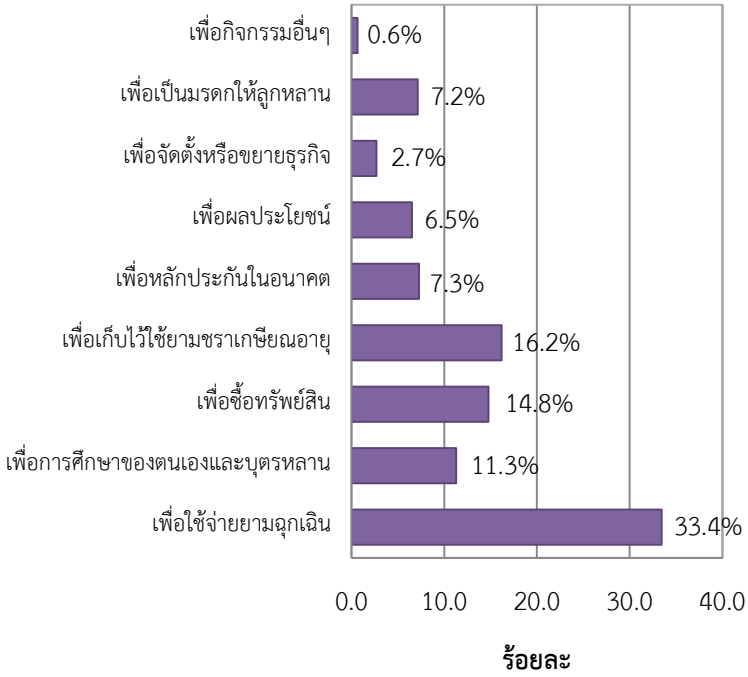

ภาพที่ 8 ร้อยละของพฤติกรรมการออม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการออม

อย่างไรก็ตาม เมื่อให้เลือกวัตถุประสงค์หลักในการออมเพียงอย่างเดียว พบว่า มีลักษณะการออมคล้ายกับการเลือกวัตถุประสงค์ได้หลายข้อ โดยวัตถุประสงค์หลักในการออม 3 ลำดับแรก คือ (1) เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (ร้อยละ 36.7) (2) เพื่อวัตถุประสงค์อื่น (ร้อยละ 23.3) เช่น เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อหลักประกันในอนาคต (ประกันภัย ประกันชีวิต) และ (3) เพื่อเก็บไว้ใช้ยามชราหรือเกษียณอายุ (ร้อยละ 21.4) (ดังภาพที่ 9)

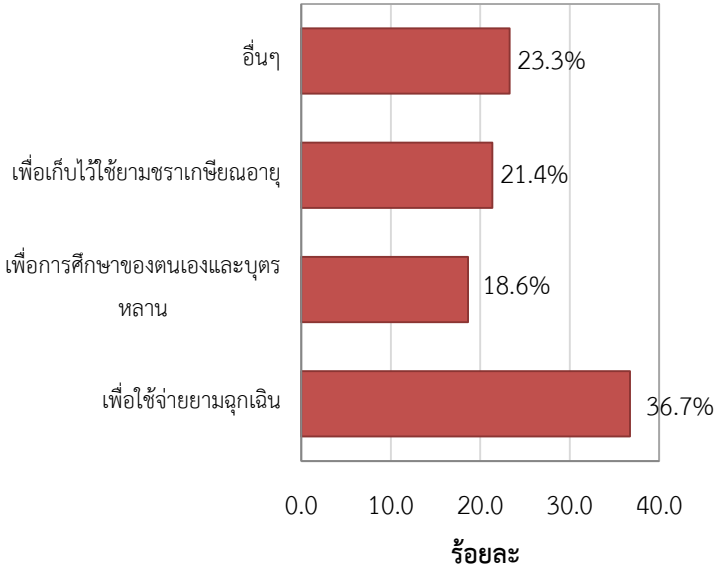

ภาพที่ 9 ร้อยละของพฤติกรรมการออมจำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการออม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการออมเงิน คือ ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศ (ร้อยละ 63) กับ ความไม่แน่นอนของรายได้ (ร้อยละ 59.7) ส่วนตัวแปรนโยบายของรัฐบาล กับ ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง ไม่มีผลต่อการออม (ร้อยละ 89.3 และ 88.2 ตามลำดับ) (ดังภาพที่ 10)

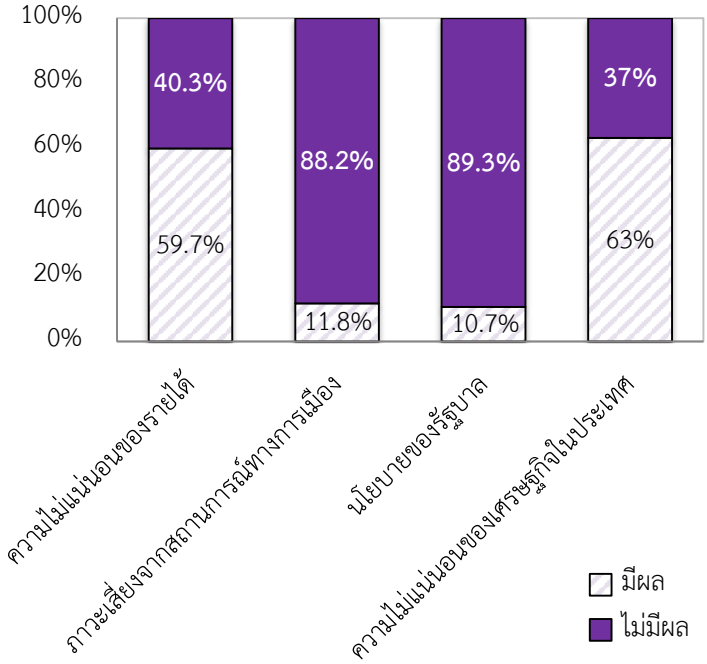

ภาพที่ 10 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการออมตามความคิดเห็นของประชาชน

และเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมการออมของประชาชน ด้วยสถิติไคว์สแควร์ (Chi-square) พบว่า ตัวแปรภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง นโยบายของรัฐบาล และความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับปริมาณการออม

ทดสอบความสัมพันธ์	Value	df	Sig.
ความไม่แน่นอนของรายได้ กับปริมาณการออม	2.735	3	.434
ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง กับ ปริมาณการออม	8.220	3	.042*
นโยบายของรัฐบาล กับ ปริมาณการออม	11.820	3	.008*
ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ กับ ปริมาณการออม	54.782	3	.000**

หมายเหตุ * $p \leq .05$, ** $p \leq .01$

สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับรูปแบบการออม พบว่า ตัวแปรความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศมีความสัมพันธ์กับการออมในรูป

สินทรัพย์ และการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรความไม่แน่นอนของรายได้และตัวแปรภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับรูปแบบการออม 3 ประเภท

ทดสอบความสัมพันธ์	Value	df	Sig.
ความไม่แน่นอนของรายได้ กับ การออมในรูปสินทรัพย์	1.216	1	.270
ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง กับ การออมในรูปสินทรัพย์	.034	1	.855
นโยบายของรัฐบาล กับ การออมในรูปสินทรัพย์	.245	1	.621
ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ กับ การออมในรูปสินทรัพย์	40.955	1	.000**
ความไม่แน่นอนของรายได้ กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	5.204	1	.023*
ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	5.140	1	.023*

ทดสอบความสัมพันธ์	Value	df	Sig.
นโยบายของรัฐบาล กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	.828	1	.363
ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินในระบบ	72.083	1	.000**
ความไม่แน่นอนของรายได้ กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	1.301	1	.254
ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	.515	1	.473
นโยบายของรัฐบาล กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	.683	1	.409
ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ กับ การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ	2.950	1	.086

หมายเหตุ * $p \leq .05$, ** $p \leq .01$

นอกจากนั้น ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับวัตถุประสงค์ในการออม ซึ่งในการทดสอบนี้ได้จัดกลุ่มวัตถุประสงค์หลักใหม่โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มมาวิเคราะห์ ได้แก่ เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน เพื่อเก็บไว้ใช้ยามชราเกษียณอายุ และเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ผลการ

ทดสอบพบว่า มีเพียงความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับวัตถุประสงค์ในการออม

ทดสอบความสัมพันธ์	Value	df	Sig.
ความไม่แน่นอนของรายได้ กับ วัตถุประสงค์ในการออม	3.661	3	.300
ภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง กับ วัตถุประสงค์ในการออม	4.011	3	.260
นโยบายของรัฐบาล กับ วัตถุประสงค์ในการออม	3.840	3	.279
ความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในประเทศ กับ วัตถุประสงค์ในการออม	30.649	3	.000**

หมายเหตุ ** $p \leq .01$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการออมด้านรูปแบบการออม พบว่า ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ (ร้อยละ 43) โดยมีการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ประเภทออมทรัพย์มากที่สุด (ร้อยละ 28.9) และเก็บเงินสดไว้ในมือ (ร้อยละ 22.8) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 12) พบว่า คนไทยส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบของการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์สูงที่สุดถึงร้อยละ 85.63 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรชัย สิงหฤกษ์ (2549) ที่พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีรูปแบบการออมเป็นหุ้นและเงินฝาก และ ธันยชนก ปะวะละ (2551) ที่พบว่า ครัวเรือนในชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรูปแบบการออม 2 รูปแบบ คือ ในรูปตัวเงิน ได้แก่ ออมเงินกับธนาคารหมู่บ้าน ฌาปนกิจสงเคราะห์ กรมธรรม์ประกันชีวิต และฝากเงินที่ธนาคารเพื่อการเกษตร ตามลำดบ ส่วนอีกรูปแบบคือ การออมที่ไม่เป็นตัวเงิน ได้แก่ บ้านพร้อมที่ดิน รถจักรยานยนต์ ที่ดินเปล่า/ที่นา/ไร่/สวน ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับเป็นมรดก ส่วนผลการศึกษาของ เดือนรุ่ง ช่วยเรือง (2555) พบว่า พฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปียะ จ.ตรัง มีการออมโดยฝากเงินกับธนาคารเช่นกันแต่เป็นแบบฝากประจำทุกเดือน

2. พฤติกรรมการออมด้านวัตถุประสงค์ พบว่า เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (อุบัติเหตุ, เจ็บป่วย) มากที่สุด (ร้อยละ 36.7) เพื่อเก็บไว้ใช้ยามชราเกษียณอายุ (ร้อยละ 21.4) เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ (ร้อย

ละ 23.3) และเพื่อใช้สำหรับการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน (ร้อยละ 18.6) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ ที่กล่าวถึง ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต ทำให้บุคคลจึงต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินและเพื่อเอาไว้ใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยกะทันหัน เช่น การเจ็บป่วย อุบัติเหตุ ดังนั้น ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินจึงมีความสัมพันธ์กับรายได้ในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรรัตน์ จริยา (2552) ที่พบว่า บุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์มีเหตุผลหลักในการออมเงินคือ เพื่อไว้ใช้รักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย ผลการศึกษาของ วรชัย สิงหฤกษ์ (2549) ที่พบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชราเจ็บป่วยมากที่สุด และผลการศึกษาของ ธันยชนก ปะวะละ (2551) ที่พบว่า วัตถุประสงค์การออมของครัวเรือนส่วนใหญ่ เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ชรา รองลงมาคือ เพื่อใช้ในการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือน และเพื่อใช้เป็นทุนในการจัดตั้งธุรกิจ ตามลำดับ

3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนกรณีศึกษา ตำบลบ้านเซิด อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีดังนี้

3.1 ตัวแปรความไม่แน่นอนของรายได้ มีความสัมพันธ์กับการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรชัย สิงหฤกษ์ (2549) และ ธันยชนก ปะวะละ (2551) ที่พบว่า รายได้มี

ความสัมพันธ์กับการออมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาของ เดือนรุ่ง ช่วยเรือง (2555) พบว่า รายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญ .05

3.2 ตัวแปรภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม และ การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 44) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับเสถียรภาพของรัฐบาลไทยต่อการออมเงินในระดับเท่าเดิมแต่ทิศทางลดลง อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างก็มีการออมลดลงด้วย จึงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองกับพฤติกรรมการออมของประชาชน

3.3 ตัวแปรนโยบายของรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 39-40) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับนโยบายของรัฐในระดับปานกลางไปในทิศทางมาก ในขณะเดียวกันผลการศึกษาขัดแย้งกับผลการศึกษาของ เดือนรุ่ง ช่วยเรือง (2555) ที่พบว่า นโยบายกระตุ้นการบริโภคของรัฐบาลไม่มีอิทธิพลกับพฤติกรรมการออม

3.4 ตัวแปรความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออม การออมในรูปแบบ

สินทรัพย์ การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ และวัตถุประสงค์หลักในการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552, หน้า 42) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันในระดับปานกลางไปในทิศทางมาก นอกจากนั้น งานวิจัยของ วิมลรัตน์ ศรีรัตนกูล (2550, หน้า 65) ยังพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุดคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (2547 ,หน้า 29-30) ที่พบว่า อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (GDP) เมื่อประเทศมีอัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้น รายได้รวมของครัวเรือนก็ย่อมสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น ครัวเรือนจึงมีความโน้มเอียงที่จะออมเพิ่มขึ้น และผลการศึกษาของ ปวีณา คำพุกกะ และรัชนี แสงศิริ (2554) ที่พบว่า อุปสรรคการออมมาจากสภาวะเศรษฐกิจที่สินค้ามีราคาแพงขึ้น ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น แต่ผู้ประกอบการขนาดเล็กไม่สามารถขึ้นราคาสินค้าได้ เพราะลูกค้าส่วนใหญ่มีรายรับเท่าเดิมหรือลดลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรผลักดันนโยบายส่งเสริมอาชีพเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชน ดังนั้นจึงควรสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้กับประชาชน เช่น

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) โดยยึดแนวทางพระราชดำหริตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ตำบลบ้านเชิดมีผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้านคือ ผ้าบาติก ไข่เค็ม จักสานไม้ไผ่ ซึ่งยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อผลิตขึ้นมาใช้สอยในในชุมชนเท่านั้น ดังนั้นจึงควรสนับสนุนในเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รูปแบบและช่องทางทางการตลาด เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มจากรายได้ประจำและเป็นการสร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์อันดีให้กับประชาชนที่ได้ออกมารวมกลุ่มกันทำงานเป็นหมู่คณะและยังเป็นการลดอัตราการว่างงานในชุมชนด้วย (2) ควรมีการผลักดันให้จัดตั้งสหกรณ์ทั่วทั้งตำบล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านเชิดมีการเล่นแชร์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการเล่นแชร์นั้นสามารถนำเงินออกมาใช้ได้ง่ายเมื่อยามฉุกเฉินแต่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและผิดกฎหมาย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในทุกหมู่บ้านเพื่อลดการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์จะทำให้ประชาชนสามารถกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าการเล่นแชร์เป็นการลดภาระหนี้สินให้กับประชาชนและยังเป็นการส่งเสริมการหาแหล่งเงินทุนให้กับประชาชนในการประกอบอาชีพหรือการหารายได้เสริมด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ส่งเสริมการเพิ่มรายได้ โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเชิด (อบต.บ้านเชิด) เกษตรอำเภอพนัสนิคม และพัฒนาการอำเภอพนัสนิคมและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันให้การ

สนับสนุน การอบรมความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ การสนับสนุนเงินทุนแก่ผู้ที่ขาดแคลนเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ย รวมถึงการหาช่องทางการตลาด และรับซื้อผลผลิตจากประชาชน เผยแพร่การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายครัวเรือน การแจกพันธุ์ปลา เมล็ดพันธุ์พืชหรือต้นกล้าพืชผักสวนครัว เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพากันเองภายในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

2. อบต.บ้านเซิด ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อสำรวจความพร้อมและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้ความรู้ให้คำปรึกษาและส่งเสริมสนับสนุนในทุกๆ ด้านในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ พร้อมทั้งติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาการทำงานของสหกรณ์ รวมถึงสำรวจความพึงพอใจและความต้องการของประชาชนที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือสนทนากลุ่ม เพื่อให้ทราบถึง ทัศนคติในการออม การแสดงออกทางอารมณ์ ค่านิยม สภาพเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนที่ชัดเจน ปัญหาและอุปสรรคในการออม และมีการเปรียบเทียบในแต่ละพื้นที่เพื่อให้เห็นความแตกต่าง

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่องเพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม

การออม เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการออมของประชาชนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กชวรรณ ทาเวียง. (2548). *ลักษณะแนวโน้มและปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนกับสถาบันการเงินไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จาคินี เรืองธรรมศักดิ์. (2551). *พฤติกรรมการบริโภคและการออมไว้ใช้ยามฉุกเฉินของครัวเรือนไทยภายใต้ความไม่แน่นอนของรายได้*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จารณี บุญยะพงศ์ไชย. (2545). *พฤติกรรมการออมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยระดับราคาปานกลาง: กรณีศึกษา บริษัทวังทองกรุ๊ป จำกัด*. วิทยานิพนธ์เคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเคหการ, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัด. (2555). *เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชลธิชา อัศวนิรันดร. (2552). *การออมเพื่อความมั่นคงยามสูงวัย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประชากรศาสตร์, วิทยาลัยประชากรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพร ศิริกุล. (2554). *พฤติกรรมการออมของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดพัทลุง*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เดือนรุ่ง ช่วยเรือง. (2555). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปียะ จังหวัดตรัง: รายงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). *เงินทองต้องใส่ใจ*. กรุงเทพฯ: เจเอสที พับลิชชิ่ง จำกัด.

ธันยชนก ปะวะละ. (2551). *การออมของครัวเรือนในภาคชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปวีณา คำพุกกะ และรัชนี แสงศิริ. (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของผู้ประกอบการขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง: รายงานวิจัย*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย. (2552). *พฤติกรรมการออมของคนไทยในช่วงเศรษฐกิจถดถอย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ประโยชน์การออม. (2557). เข้าถึงได้จาก http://mofcoop.mof.go.th

รัชนีบูลย์ ลิ้มปัญญาเลิศ. (2553). *พฤติกรรมการออมของประชากรในชุมชนเขตเทศบาลเมืองลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รุ่งนภา ศรีธัญญะโชติ. (2550). *พฤติกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชน: กรณีศึกษา ผู้บริหารศูนย์การขาย บริษัทไทยประกันชีวิตจำกัด สาขาธนบุรี กรุงเทพมหานคร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วรชัย สิงหฤกษ์. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิมลรัตน์ ศรีรัตนกูล. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขต เทศบาลเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม*. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เศรษฐศาสตร์น่ารู้ ความต้องการถือเงิน (Demand for money). (2548). เข้าถึงได้จาก http://www.fpo.go.th/S-I/Source/ECO/ECO22.htm.

ส่วนนโยบายการออมและการลงทุนในภาพรวม, สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. (2558ก). *การออมเบื้องต้นในประเทศไทย (GDS) ณ ราคาปัจจุบัน*. เข้าถึงได้จาก http://www.fpo.go.th/S-I/Source/Data/Table.php?dataname=GDS_y&Language=Thai&TbWidth=&col=&ItemWidth=&Gheight=&Gwidth=&topmargin=&bottommargin=&leftmargin=&rightmargin=&xlabelfontsz=&ylabelfontsz=&ngrid=&padding=&role=

ส่วนนโยบายการออมและการลงทุนในภาพรวม, สำนักนโยบายการออมและการลงทุน. (2558ข). รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามสถานะทางเศรษฐสังคม. เข้าถึงได้จาก http://www.fpo.go.th/S-I/Source/Data/Table.php?dataname=Income_Exp_Deb_Eco_y&Language=Thai&TbWidth=&col=&ItemWidth=&Gheight=&Gwidth=&topmargin=&bottommargin=&leftmargin=&rightmargin=&xlabelfontsz=&ylabelfontsz=&ngrid=&padding=&role=&eyeArrStr=0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0,1,0,0,0

สุปัญนี ปลั่งกมล. (2552). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิเทศศาสตรพัฒนาการ, คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2547). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของประเทศ*. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานดุลยภาพการเงิน การออม และการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเซิด. (2557). *สรุปผลการจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตของครัวเรือน (จปฐ.2) ปี 2557 ระดับตำบล*. ชลบุรี: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเซิด.

อมรรัตน์ จริยา. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.